

Betreft: Position Paper DINL t.b.v rondetafelgesprek Nederlandse
Digitaliseringsstrategie (NDS)

Geachte leden van de commissie voor Digitale Zaken,

Digitalisering is een ontwikkeling die elk aspect van onze samenleving raakt; van economie tot onderwijs en van veiligheid tot geopolitiek. Het is goed dat de overheid met de Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS) hier op een zelfbewuste manier mee omgaat. Met name de focus op een grotere rol voor (open) standaarden, een sterkere positie voor Forum Standaardisatie, de bundeling van inkoopkracht, het gebruik van gezamenlijke oplossingen zijn positieve ontwikkelingen. Tegelijkertijd zijn er een aantal zaken in de NDS die aanscherping behoeven, namelijk:

1. Scherp de strategische doelen op het gebied van digitale autonomie, weerbaarheid en cloud aan. Zie digitale autonomie als een kans.
2. Zorg voor een goede overlap tussen onderzoek en innovatie en inkoop door de overheid en werk samen met het Nederlandse digitale ecosysteem.
3. Zorg voor voldoende financiering. Gebruik daarvoor de 1,5% NAVO-norm.

Scherpere doelen digitale autonomie, weerbaarheid en cloud

Vrijwel elke dag worden we geconfronteerd met de urgentie van het versterken van onze digitale autonomie. Denk aan het [rapport van Draghi](#) over Europa's gebrek aan concurrentiekracht, [Trump's dreigementen](#) in relatie tot Europese digitale wetgeving, Russische cyberaanvallen, [spionage en sabotage](#) en de manier waarop [China digitale infrastructuur op een geopolitiek strategische manier inzet](#). Europa moet hier een eigen antwoord op formuleren om onze autonomie te behouden.

Vanuit die urgentie zien we te weinig ambitie in de NDS. Het strategische doel op het gebied van cloud in de NDS is nu: ***“We streven naar een centrale overheidsmarktplaats voor cloudtechnologieën, die vraag aan het juiste aanbod koppelt. Dit doen we op basis van standaarden en Europese ervaringen. Waarbij de inzet is om gegevens en diensten die van essentieel belang zijn niet langer in de publieke cloud onder te brengen.”***

Aanbeveling 1

- Scherp de ambitie op het gebied van cloud in de NDS aan. De Tweede Kamer heeft bij de behandeling van de initiatiefnota van de leden Six Dijkstra en Kathmann de [motie Bruyning/Thijssen](#) met algemene stemmen aangenomen. Deze motie stelt als doel gevoelige overheidsdata en bijzondere persoonsgegevens, essentiële overheidsdiensten en fysieke kritieke infrastructuur onder te brengen bij Nederlandse of Europese partijen zodat het buiten het bereik is van buitenlandse wetgeving of 'rode knoppen'. Maak van

deze unaniem aangenomen Kamermotie het strategische doel van de NDS op het gebied van cloud.

Aanbeveling 2

- Tegelijkertijd is digitale autonomie breder dan alleen cloud. Het is een uitdaging die de gehele digitale stack beslaat. Deze context mist volledig in de NDS. Terwijl de overheid diensten en producten op alle lagen van stack inkoopt. De bovengenoemde Kamermotie noemt ook fysieke kritieke infrastructuur. Denk aan het Diginetwerk (de besloten netwerken van de overheid), intercontinentale zee kabels, de nationale supercomputer, quantumcomputer en AI-fabriek.

Aanbeveling 3

- Sluit aan op bestaande collectieve voorzieningen om de digitale weerbaarheid te versterken en betrek NL en EU partners bij de ontwikkeling van nieuwe voorzieningen. Zo kan sneller het gewenste niveau van digitale weerbaarheid gerealiseerd worden dan als alleen wordt ingezet op ontwikkeling in eigen huis.

Samenwerking Nederlandse ecosysteem

De NDS is slechts één van de pijlers van het kabinetsbeleid op digitalisering, naast de Strategie Digitale Economie, de Nederlandse Cybersecurity Strategie en de Digitale Transformatie Strategie Defensie. Een sterk Nederlands en Europees tech ecosysteem is cruciaal voor zowel onze autonomie, als onze concurrentiekracht en online veiligheid. Er is behoefte aan meer coördinatie tussen de verschillende ‘beleidspijlers’ zodat doelstellingen die elkaar versterken beter op elkaar aansluiten.

Aanbeveling 4

- Zorg voor een logische aansluiting tussen de inkoop van digitale diensten door de overheid en instrumenten die nieuwe innovaties stimuleren en Nederlandse bedrijven helpen doorgroeien (zoals een investeringsbank). Om een sterk digitaal ecosysteem te stimuleren is het belangrijk dat de hele keten van start-up tot grote overheidscontracten goed op elkaar aansluit.

Aanbeveling 5

- Durf risico te nemen en richt een fonds op voor radicale nieuwe technologie. Ons nieuwgevonden bewustzijn op het gebied van technologie moet niet alleen gebruikt worden om achteruit te kijken en een been bij te trekken, maar juist ook om dit scenario in de toekomst te voorkomen. Dat betekent investeren in het onbekende, zoals de Verenigde Staten doen met ARPA/DARPA en Duitsland met SPRIND.

Voldoende financiering

Aanbeveling 6

- Zorg voor voldoende financiering. Zet een fonds op voor publieke digitale infrastructuur met mogelijkheden voor directe overheidsinvesteringen, subsidies én leningen, om cruciale investeringen in digitale- en kennisinfrastructuur in het publiek belang van de grond te krijgen. Zet daarvoor, naast financiering van de verschillende beleidsdepartementen, ook de 1,5% NAVO-norm in.